

ישראל קורצ'אק קורצ'אק
اسرائيل تقرا كورتشاك

ים המשאבה

מתוך: יוזקים, ישקים ופרנקים

מאת: יאנוש קורצ'אק, כתבים כרך ג, עמ' 137-134
תרגום: אורי אורלב

מחוץ לבנין הקטנה היה גלגל של סבבת ובבקר היום הראשון היו נערים שחשבו שזו קרוסלה והתאכזבו מרה.

ואן רתם בבקר סוס לסבבת, מסובב ומעלה את המים מן הבאר למשאבה ולמיכל האגירה.

הנערים שנוכחו לדעת שגלגל העץ הגדול איננו קרוסלה, השלימו עם המצב. אך היו גם כאלה שחשבו שבכל זאת אפשר להסתובב לא רע על גלגל העץ. אם שפופרת של זקוקין די-נור יכולה להיות משקפת, עץ מעצי היער יכול להיות אגנה, בול עץ – עגן – מדוע שהסבבת לא תהיה קרוסלה?

כאלו רק מתבוננים מרחוק, מתפללים איך השוס לא מקבל סחרחרת מצעידה בלתי פוסקת סחור-סחור – וכאלו אין להם שום פונות רעות. אך רק עוזב נאן לרגע את המקום מידי מתחילים לנהג בעצמם.

פעם אחת דלקביץ' כמעט נפל תחת הגלגל, מפני שהסתבך בחבל, ואפלו הכובע נשטט מראשו ורק בן-הזוג שלו הביא לו אותו חזרה. ואן כל כך נבהל שבודאי היה מצליף בשוט על גבו של דלקביץ', אלמלא נמלט ואלו היה השוט בדיוק בהשג ידו של נאן.

הסבבת הביאה צרות רבות עד שדינובסקי וויקטורובסקי נעשו אדמירלי הצי המאחד של ים המשאבה ובעליהם של כל השטח הגובל בהם.

כבודים ופריבילגיות פרוכים תמיד במחניביות כבדות.

דינובסקי וויקטורובסקי הם בעלי הים שנוצר בשקע ליד המשאבה. הם, ורק הם, יכולים להרשות עבודות שונות, פריית תעלות ונמלים ובלי רשותם אף אגנה לא תשוט על מי-המשאבה; אך בה בעת הם גם אחראים על שלמות הסבבת, ועל כל ההתרחשויות בכל השטח הנתון לשלטונם.

לויקטורובסקי היו שתי סירות מגלפות באולר מקלפת עץ. אחר כך נתן אחת מהן במתנה לקוחרסקי ולעצמו עשה אחת אחרת, עם מפרש, עם ספון, הגה ועם ספסלים. לדינובסקי יש ארבע מפרשיות.

עם קלפות עצים זה לא כל כך פשוט כמו שנדמה, מפני שמתר להוריד קלפה רק מבולי עץ ואף פעם לא מעצים בריאים. ומשם כך יש למסור לבדיקה כל קלפת עץ לפני עבודה ולקבל רשות להתחיל בעבודה; אחרת יחרמו האניות שאינן רשומות פאלו הן אניות שודדי-ים ואת בעליהן ירדף החק.

יש עוד הגבלות אחרות, מפני שגם אסור למלא את הים יותר מדי; אך בתמורה בכל זאת נתן לבעלי המקום חפץ, המעגן בבצלות חקית.

קדם לכן, פשהופיע נאן, היה צריך לחטף את כל הצי ולהמלט במהירות האפשרית; הדבר פגע בכבוד בעלי הציים, ולא תרם למעמדו של ים המשאבה. עכשו, אחרי שנקבע המעמד החקי, דבר מעין זה אינו יכול להתרחש.

משלחת דיפלומטית שנשלחה בשעתו אל נאן קבלה רשות לבבית, למרות שזו לא בטאה בצורה חגיגית ביותר.

- שחקו לכם, שחקו, ורק שלא תוציאו מים; ואם תגעו בגלגל אסלק אתכם מידי.

ישראל קורצ'ק
اسرائيل تقرا كورتشاك

- הספסם זה, למרות שלא אשר בכתב ולא נחתם, נתן תוקף לזכויותיהם של דינובסקי וויקטורובסקי. והמשחק היה נהדר.
 - - תראה, הסירה שלי מובילה בולי עץ.
 - והסירה שלי יכולה להוביל סירה אחרת, הסירה שלך שטה על הצד.
 - מפני שהרוח דוחפת אותה.
 - תראה, שלי מסתובבת מעצמה.
 - ועכשו אחת דוחפת את השניה.
 - אתה, תזוז מהגלגל או לא?
 - אין צורך לדאג יותר לסבבת.
 - תראה, כמה ששמתי חול והיא לא טובעת
 - מפני שסירה צריכה משקלת איון.
 - אתה, מה אתה זורק כאן מקלות. לך מפה.
 - האדמירלים עומדים על המשמר.
 - שלי חוזרת לחוף מפני שהתמלאה מים.
- אחר-כך עשו סערה גדולה ועסקו בהצלת האניות שהיו בסכנת טביעה. גם המשאבה היה זקוק להשקעת עבודה רבה עד שנעשה בטוח דיו וראוי להפלגה. קדם כל היה צריך לבחון את העמק ולבדוק את פני הקרקעית. לתקוע מקלות סימון במקומות שיש בהם סכנה לעלות על שרטון או שיש שם סלעים על הקרקעית. הסלעים שהפריעו להפלגה סלקו או העברו למקומות צדדיים ולא חשובים. גם שרטונות אחרים היה צריך לסלק. לבסוף נגשו הנערים לבניית המגדלור.
- המהנדס הבכיר בדנרסקי התחיל לחפר תעלה.
 - תעזב את התעלה מפני שהמים יברחו.
 - יש סכון פלשהו בחפירת תעלה, מפני שהיא מאימת על מי גם המשאבה; אף מעל תעלה אפשר לבנות גשר והאניות יוכלו לשיט מתחת לגשר.
 - ועל הגשר נעשה רפבת.
 - ויש לך אולר?
 - השאלתי ליוזק והוא אבד.
 - התחיל חפוש אחרי שתפים לבניית רפבת ממקלות על גבי הגשר העובר מעל תעלת גם המשאבה ונמצא שתף בעל אולר.
 - השתף הביא לא רק אולר, אלא גם שפע של רעיונות.
 - צריך לעשות מפרץ, נמל ומעגן.
 - בטח שצריך.
 - מיישהו רוצה להשיט מלחיה על הנם, - גם היא רוצה לשיט.
 - לך טמבל, מלחיה משיט בים...
 - נמצאה קלפה של ביצה. טוב מאוד, נצטרך אותה.
 - אולי נישר אותה ונשיע בתוכה?
 - אי, חבל לקלקל: בשביל זה יש לנו חול ומקלות.

ישראל קורצ'אק
اسرائيل تقرا كورتشاك

נכון: לקליפת הביצה צריך להעניק מעמד מכבד יותר.

- אתה יודע, תשים אותה סתם על המים, שתשוט לה, ובינתיים שתשמש לסמון המקומות העמקים. אחר כך נמציא לה משהו.

כך או אחרת צרפה קלפת הביצה אל ציוד ים המשאבה. מה המציאו בשבילה האדמירלים, ובסופו של דבר מה היה תפקידה – אינני יכול לומר. אינני יודע מה עוד עלה בגורלה.

